

fige, at Kommissioner havde til Formaal at faae Sagerne studte ud, og dette gaar det dog ikke an saaledes at fige. Desvaerre kan det jo have været Tilfaeldet, at Kommissioner have kunnet føre det med sig, at en Sag er bleven studt ud, men at man skulde nedsaette Kommissioner blot for at faae Sagerne studte ud, tror jeg dog ikke, at man kan fige. Seg for mit Vedkommende skal stemme for Forslaget om 3000 Rb. til en Kommission til at undersøge Arbejdernes Forhold, fordi jeg tror, at det, hvorpaa det her væsentlig kommer an, er at faae et Kjenndskab til disse Forhold, som vi ikke have noget andet Middel til at faae, og som de udyndte Arbejderskemata, forsaavidt de ere komne tilbage, upaatvivelig ikke ville slaa til at skaffe os. Den Frygt for Kommissioner, som man her fra flere Sider har udiakt, er saa meget mærkeligere, som det er et Middel, der med overordentlig stort Held er blevet benyttet og stadig benyttes i de fleste andre europæiske Lande, men vi skulle jo i saa mange Ting have vort paa vor egen Maade, og saa skulle vi maaske ogsaa i Fremtiden have det i denne Retning. — Naar jeg ikke har tiltraadt Ministerens Forslag om Tilskud til Lemvig Bavn, saa er det ganske simpelt af den Grund, at efter den Stemning, som jeg fandt at være tilstede, antog jeg ikke, at det kunde nytte noget. Seg skal gjøre opmærksom paa, at det, der her bydes Byen Lemvig i Stedet for det, som Ministeren bød den, er, at man giver den et Tilskud af omtrent 2,000 Rb.; dette betyder Udvalgets Forslag. De ville se, at Ministerens Forslag gif ud paa, at Byen skulde have en Bæve af 6,000 Rb. og et Laan af 7,000 Rb., som skulde afdrages og forrentes med 6 pCt., altsaa 4 pCt. Rente og 2 pCt. Udtag. Den vilde altsaa komme til at betale 420 Rb. om Aaret i en Række af 28 Aar, og saaledes som Udvalgets Forslag er tillet, vil den komme til at betale 260 Rb. om Aaret i 10 Aar og derefter 6 pCt. af 13,000 Rb. om Aaret. Det er en Moderation af 160 Rb. om Aaret. Det er dette, der i Virkeligheden skænktes Kommunen, og det er ved Slutningen af de 10 Aar omtrent 2,000 Rb. Det er ikke nogen overdreven stor Støtte, som derved gives Byen. Det er kun forsaavidt en Støtte, som den skyder den Tid noget længere ud, da Haanen vil komme til at faae den fulde Byrde af dette for Byens Existentis vistnok overordentlig nødvendige Arbejde. — Seg skal ogsaa stemme for Forslaget om de 1,000 Rb. til en Tilserikommision, da jeg, ligesom flere andre Talere, ikke kan erkjende, at Meningen med de 2,000 Rb. som Indenrigsministeren har begjært under Nr. 19 oprindeligt har været rettet mod dette Formaal. Skulde imidlertid de 1,000 Rb., hvad der jo vel er Udigt til, blive negtede, skal jeg for mit Vedkommende ganske vist ikke rejse nogen Indsigelse imod, at den ærede Minister ser at hjælpe sig efter den Anvisning, der er givet. — Om Hus-

sliden skal jeg ikke videre udtale mig, men kun fige saa meget, at dersom man tror, at den Tid, der før anvendtes til Huslid, nu helt igjennem anvendes til aandelig Beskæftigelse og aandelig Uddannelse, ser man Verden gjennem mere forstjonnende Brillen end dem, jeg bærer til at se med. Det er ganske rigtigt, at man ikke kan skaffe det gamle Huslid tilveie igjen, men dette ligger simpelthen dert, at den ikke længere kan betale sig. Den Huslid, som vi tidligere drev, kan ikke betale sig, fordi Industrien jo er saa vidt fremskreden her i Landet, at de Ting, man tidligere tilvirkede, nu kunne kjøbes bedre og billigere, end man kan tilvirke dem ved Huslid. Men jeg kan ikke indrømme, at Husliden ikke skulde være et Gode, som vi af alle Kræfter maa stræbe for at udvikle — ikke den gamle Huslid, men det er jo at hænge sig i et Objekt, vi kunne jo indskyde et andet Objekt og fige den nye Huslid. Men naar det ærede Medlem her foran N. Senter, Aarhus Amts 3die Valgkreds, talte om, at Kvinden stod op og spandt om Morgenens, og at man derfor fandt Gulst i Norden, saa siger jeg, at jeg ogsaa kjennder dertil, jeg er opdraget i et Hus, hvor Kvinderne ogsaa spandt, og hvor Alt, hvad Gulst's Medlemmer vare flædte i, blev spundet og tvundet og forarbejdet i Hjemmet tilligemed en stor Mængde af de Ting, som vi nu kjøbe udenom, og dette Hjem var ikke forsjømt, jeg haaber ikke at være forsjømt. Det er navnlig fra Kvinden, at den Huslid, som vi nu trænge til, skal udgaa. Naar det ærede Medlem med en vis Spot talte om disse Snurrepiberier, saa skulde det ærede Medlem ikke have gjort det, thi de fortjene det ikke, de tilvirkes jo ikke for den Naagjældendes egen Fornøielse, det er ikke, for at han skal have Fornøielse af den, at man vil lære ham at tilvirke dem, men det er, for at han skal have en Indtægt af dem, for at en Mand, der er tillet i smaa Raar og har mangen en Time til sin Raadighed, kan have en lille Bindtægt af en saadan net lille Beskæftigelse. Der indføres aarlig store Partier af simpelt Legetøj her i Landet, som gaar til de Velhavendes, de Riges Børns Fornøielse — jeg vilde ønske, at det ikke var saa meget, som det er, men det er der —, og jeg vilde ønske, at en Del af de Penge, som nu føres ud af Landet til disse Ting og derved komme andre Landes fattige Almue til gode, maatte komme til gode i vort eget Land, og det kunne de, naar man noget mere vilde støtte saadanne Beskræbelse som dem, det ærede Medlem omtalte paa en Maade, som jeg i alt Fald for mit Vedkommende ikke synes rigtig godt om.

Talen: Seg vil kun bemærke, at jeg tror, at den Indvending, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) gjorde imod Endringsforslaget af det ærede Medlem for